

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS-III.431.8.2022.9.8.7

Poznań, 2 sierpnia 2022 r.

**Pani
Karolina Gałuszka
Kierownik
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Śremie**

ul. Dutkiewicza 5
63-100 Śrem

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447), zwanej dalej ustawą i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie:

- Jarosław Szymański – inspektor wojewódzki, jako kierownik zespołu kontrolującego,
- Renata Pyżalska – inspektor wojewódzki,
- Agata Kruszewska – inspektor wojewódzki,

działając z upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego z 20 czerwca 2022 r., znak: KN-II.0030.121.2022.1 (zał. 1. Upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego z 20 czerwca 2022 r.) przeprowadził kontrolę w trybie uproszczonym w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie z siedzibą pod adresem: ul. Dutkiewicza 5, 63-100 Śrem, które w dalszej części dokumentu określa się także skrótem: „PCPR”, „Organizator”, „Centrum” lub „Jednostka”. Czynności kontrolne w siedzibie PCPR przeprowadzone były 23 czerwca 2022 r. i 12 lipca 2022 r., i zakończyły się 20 lipca 2022 r.

Kontrolujący złożyli oświadczenia, że nie istnieją okoliczności uzasadniające wyłączenie ich od udziału w ww. kontroli (zał. 2.-2b. Oświadczenia kontrolerów z 22 czerwca 2022 r.).

Kontrola w trybie uproszczonym została zarządzona w związku z pismem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie w sprawie wniosku rodziny zastępczej

---

al. Niepodległości 16/18, 61-713Poznań
tel. 61-854-18-25, fax 61-854-15-44

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: ps@poznan.uw.gov.pl
www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 1171

o przeprowadzenie postępowania kontrolnego działań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej (*zał. 3. Kserokopia pisma PCPR, znak: PCPR.PS.4621.26.2.2022 z 19 maja 2022 r. wraz z załącznikiem*).

Zakres kontroli obejmował realizację wybranych zadań ww. Jednostki w zakresie zgodności z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2021 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Kontrola została przeprowadzona w oparciu o następujące procedury i metody:

- pozyskano pisemne oświadczenia od Pani Karoliny Gałuszki, Kierownika PCPR oraz pani Agnieszki Kuźniak, zastępcy kierownika PCPR,
- pozyskano pisemne oświadczenie od koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pani A.G. i pani P.W.,
- przeprowadzono analizę dokumentacji dotyczącej kwalifikacji wybranych osób zatrudnionych w ww. Jednostce,
- poddano analizie wybrane zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- zweryfikowano dokumentację prowadzoną przez PCPR dla wybranej rodziny zastępczej, oznaczonej na potrzeby kontroli symbolem „A” oraz wybraną dokumentację dzieci przebywających w tej rodzinie zastępczej, oznaczonych na potrzeby kontroli symbolami: „M”, „N”, „O”, „P” i „R”.

PODCZAS KONTROLI USTALONO

Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej w powiecie śremskim jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie, wyznaczone Zarządzeniem Nr 28/2011 Starosty Śremskiego z dnia 15 listopada 2011 r., co zostało potwierdzone podczas kontroli przeprowadzonej w 2019 r., znak sprawy: PS-III.431.4.3.2019.3.7. Zadania wynikające z ww. ustawy zostały ujęte w Statucie, stanowiącym załącznik do Uchwały nr LIII/349/06 Rady Powiatu w Śremie, co stwierdzono podczas ww. kontroli, znak sprawy: PS-III.431.4.3.2019.3.7. Organizację, strukturę, zakres i tryb działania Jednostki oraz tryb przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków od dnia 24 kwietnia 2020 r. określa Regulamin Organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie przyjęty Uchwałą Nr 62/417/2020 Zarządu Powiatu w Śremie z dnia 24 kwietnia 2020 r., co zostało stwierdzone podczas kontroli, przeprowadzonej na przełomie czerwca i lipca 2020 r., znak sprawy: PS-III.431.4.1.2020.4. i podczas ostatniej kontroli na przełomie kwietnia i maja 2021 r., znak: PS-III.431.5.2021.3.6. Podczas kontroli Zastępca Kierownika PCPR pani Agnieszka Kuźniak przedstawiła oświadczenie, z którego wynika, że zapisy w ww. dokumentach nie uległy zmianie od ostatniej kontroli w roku 2021 (*zał. 4. Oświadczenie Zastępcy Kierownika PCPR z 23 czerwca 2022 r.*).

Kwalifikacje kadry

Osobą kierującą PCPR jest Pani Karolina Gałuszka, która od 28 lipca 2020 r. pełni funkcję Kierownika ww. Jednostki i spełnia wymagania zawarte w art. 122 ust. 1 *ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 z późn. zm.)*, co zostało sprawdzone podczas ostatniej kontroli w 2021 r., znak: PS-III.431.5.2021.3.6.

Funkcję Zastępcy Kierownika od 1 stycznia 2022 r. pełni pani Agnieszka Kuźniak (*zał. 5. Kserokopia porozumienia zmieniającego warunki pracy pani A. K.*).

Ustalono, że funkcję koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wobec rodziny „A” (szerzej opisanej w dalszej części protokołu) pełniło kolejno dwóch koordynatorów. Od dnia ustanowienia rodziny zastępczej 16 czerwca 2017 r. do września 2020 r., funkcję koordynatora pełniła pani P.W., następnie od 2 listopada 2020 r. funkcję koordynatora pełniła pani A.G., aż do interwencyjnego odebrania dzieci z rodziny, tj. 7 października 2021 r. (*zał. 6. i zał. 6a. Oświadczenia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z 23 czerwca 2022 r. dot. pracy z rodziną zastępczą „A”*). Powyższe oznacza, że co najmniej w październiku 2020 r. rodzina zastępcza „A” nie była objęta wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W pierwszym dniu kontroli koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej przedstawili oświadczenia, z których wynika, że nie są oni pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im zawieszona ani ograniczona, nie ponoszą obowiązku alimentacyjnego i nie są skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. Ponadto, praca na stanowisku koordynatora nie jest łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego oraz że koordynatorzy nie prowadzą postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez powiat. Kwalifikacje ww. koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, ustanowionych dla rodziny zastępczej „A” są **zgodne z art. 78 ust. 1 ww. ustawy**, co zostało potwierdzone odpowiednimi dokumentami stanowiącymi załączniki do niniejszego wystąpienia (*zał. 7. i zał. 7a. Oświadczenia koordynatorów i zał. 8.-8d. Dokumenty dotyczące zatrudnienia i kwalifikacji koordynatora P.W., zał. 9.-9c. Dokumenty dotyczące zatrudnienia i kwalifikacji koordynatora A.G.*).

W kwestii liczby dzieci umieszczonych w zawodowych oraz niezawodowych rodzinach zastępczych

Analiza dokumentacji wykazała, że w pięciu rodzinach zastępczych (zawodowych oraz niezawodowych) umieszczono więcej niż 3 dzieci (*zał. 10. Wykaz rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych z 23 czerwca 2022 r.*). Kierownik Jednostki przedstawiła pozytywne opinie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, które zawierały zgody poszczególnych rodzin zastępczych na umieszczenie u nich więcej niż 3 dzieci (*zał. 10., zał. 10a.-10g. Kserokopie opinii w sprawie umieszczenia więcej niż 3. dzieci w rodzinach zastępczych, zał. 11. Kserokopia opinii w sprawie umieszczenia więcej niż 3. dzieci w rodzinie zastępczej „A” z 16 sierpnia 2019 r.*). Wskazać jednak należy, że do opinii powinny być

załączane pisemne zgody rodzin zastępczych na umieszczenie u nich kolejnego dziecka, dokumentujące fakt wyrażenia przez nie tej zgody.

Analiza działań podejmowanych wobec rodziny zastępczej „A” oraz małoletniej „N” przez PCPR

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu do „Zeszytu kontroli” pod nr 1/2022.

Biorąc pod uwagę, stwierdzone podczas kontroli działania niezgodne z przepisami prawa, w tym naruszające podstawowe prawa dziecka przebywającego w pieczy zastępczej, działalność Jednostki w badanym zakresie oceniono **negatywnie**.

W związku z nieprawidłowościami **wydano zalecenia pokontrolne**.

UWAGI I WNIOSKI

Biorąc pod uwagę spostrzeżenia poczynione przez zespół inspektorów podczas kontroli, rekomenduję:

1. dokonywanie weryfikacji realizacji zadań, zarówno wobec rodzin zastępczych, jak i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, a także zintensyfikowanie nadzoru nad jakością i efektywnością prowadzonej przez nich pracy,
2. dokumentowanie w formie pisemnej zgód udzielanych przez rodziny zastępcze na przyjęcie kolejnych dzieci.

ZALECENIA POKONTROLNE

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w realizacji zadań przez Organizatora określonych w ww. ustawie, zalecam:

1. **przekazywać rzetelne informacje o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodków adopcyjnych**, zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 16 ww. ustawy,
2. **każdorazowo, niezwłocznie po powzięciu stosownych informacji o możliwości popełnienia przestępstwa, zawiadamiać organy ścigania**, zgodnie z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 1375),
3. **umieszczać w rodzinach zastępczych, w których przebywa już łącznie 3 dzieci, kolejnych dzieci, jedynie w przypadku gdy dotyczy to rodzeństwa, po uzyskaniu zgody rodziny**

zastępczej oraz pozytywnej opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, zgodnie z art. 53 ust. 2 ww. ustawy,

4. przestrzegać prawa dziecka do:

- a) **wychowania w rodzinie,** zgodnie z art. 4 pkt 1 ww. ustawy i art. 112⁸ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (Dz. U. z 2020 r., poz. 1359),
- b) **stabilnego środowiska wychowawczego,** zgodnie z art. 4 pkt 4 ww. ustawy,
- c) **ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie dziecka,** zgodnie z art. 4 pkt 7 ww. ustawy,
- d) **informacji i wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości,** zgodnie z art. 4 pkt 8 ww. ustawy,
- e) **ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem,** zgodnie z art. 4 pkt 9 ww. ustawy,

5. przeprowadzać ocenę sytuacji dziecka w miarę potrzeb, zgodnie z art. 131 ust. 1 ww. ustawy:

- **z udziałem osób do tego zobligowanych,** zgodnie z art. 130 ust. 1 ww. ustawy,
- **realizując wszystkie cele, dla których dokonuje się oceny,** zgodnie z art. 129 ww. ustawy,
- **wysłuchując zdania dziecka, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają oraz stosownie do okoliczności uwzględniając jego zdanie, dokumentując odpowiednio ten fakt,** zgodnie z art. 4 pkt 8 i art. 4a ww. ustawy,

6. opracowywać i modyfikować plan pomocy dziecku:

- **indywidualnie formułując zainteresowania i potrzeby dziecka,**
- **zawierając przejrzyście określone cele, działania i terminy ich realizacji,**
- **wysłuchując zdania dziecka, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają oraz stosownie do okoliczności uwzględniając jego zdanie, dokumentując odpowiednio ten fakt,**
- **uwzględniając wskazania zawarte w ocenie sytuacji dziecka,** zgodnie z art. 77 ust. 3 pkt 2 w zw. z art. 129 pkt 3 i art. 131 ust. 1 ww. ustawy,

7. egzekwować realizowanie przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zadań określonych w art. 77 ust. 3 pkt 1 w zw. z art. 40 oraz art. 77 ust. 3 pkt 2 i 4 ww. ustawy,

8. realizując zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej:

- a) **zapewniać rodzinom zastępczym szkolenia mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby,** zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 5 ww. ustawy,
- b) **zapewniać pomoc i wsparcie rodzinom zastępczym, w szczególności w ramach grup wsparcia,** zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 6 ww. ustawy,

- c) **prowadzić poradnictwo i terapię dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej**, zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 9 ww. ustawy,
  - d) **udzielać wsparcia psychologiczno-pedagogicznego osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą**, zgodnie z 76 ust. 4 pkt 12 ww. ustawy,
  - e) **zapewniać rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym poradnictwo, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego**, zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 14 ww. ustawy.
9. **zorganizować dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej szkolenia mające na celu wyposażenie ich w wiedzę oraz umiejętności obejmujące pracę na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej oraz na rzecz rodzin zastępczych, w szczególności doskonalenie kompetencji koordynatorów dotyczących wysłuchania dziecka w ramach dokonywania oceny jego sytuacji**, zgodnie z art. 77 ust. 3 pkt 1 w zw. z art. 40 oraz art. 77 ust. 3 pkt 2 i 4 ww. ustawy.

Informacje końcowe

Niniejszy dokument sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Kierownikowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie, drugi pozostawiono w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Treść wystąpienia pokontrolnego podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), z wyłączeniem danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781).

Zgodnie z art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447) kontrolowana Jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa powyżej przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana Jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o

których mowa w art. 197d ust. 1 ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10.000 zł.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 33 strony.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
(-) Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Dokument sporządził:

Jarosław Szymański
Inspektor wojewódzki
6 września 2022 r.